

Algemeen Rijksarchief Den Haag

Staten Generaal no.3329

Octroy voor Cornelis Eeuwoutsz Proot

De Staten generael der vereenichde Nederlanden alleen den ghenen ende doen te weeten, dat wij ontfangen hebben d'ootmoedige supplicatie aen ons gepresenteert by Cornelis Eeuwoutsz Proot, amunitiemeester binnen der stadt van Geertruydenbergh, inhoudende dat hy spuppliant bet als drye jaeren geleden van wegghen den Magistraet der stede van Middelburch in Zeelandt versocht wesende omme te practiseren eenigen middel in haere groote slach clocke die vast ende onbeweeghlyck ganght sulcken geluyt ende geclanck te doen geven, oft die geluyt ende met veel aerbeyders over ende weer getrocken werde omme waertoe te geraken dat hy suppliant tseedert dien tydt tot noch toe gestadich gearbeyt hebbende, eyntelyck naer veele excessieve costen ende moeyten gevonden hadde dryederhande middelen tot syne voorsz. inventie dienende met een vande welke hy alle clocken tsy groot ofte cleen die toch noch toe met veele manieren naer vereysten vande grootte hadden moeten geluyt ende daer die onbeweeghlyck hangende waeren niet hadden connen geluyt worden soodanich geluyt ende geclanck met behulp alleenlyck van twee mannen te doen geven oft die geluyt ende getrocken werden dat oock die toorens daerinnen soodanige clocken souden hangen geen last soud en lyden overmits die clocken under voorsz. manieren gemaect niet alleene niet getrocken maer oock niet over ende weder souden gaen sulcx dat hy dien volgende aengenomen hadde de voorsz. groote slach clocke van Middelburch inder voorsz. manieren geluyt endegeclanck te doen geven, doch terwylen hy suppliant int practiseeren ende vinden vande voorsz. inventie sulcken excessive costen hadde moeten dragen dat hy geen middel en wist om daarvan vergoet endeherembourseert te worden tot die suppliant groote schade ten waere ons geliefte hem te vergunnen octroy ende privilegie daerby hem geconsenteert soude worden de voorsz. zynen inventie gedurende den tydt van dertich jaeren alleene binnen dese vereenichde landen te moegen maecken, doen maecken ende int werck stellen, inhoudende interdictie van de voorsz. inventie int geheel ofte deel nae te maecken ofte elders negemaect in dese landen te brengen om gebruyckt oft vercocht te worden in eeniger manieren sonder consent van suppliant ofte verbeurte van alsulcke naegemaecte instrumenten ende daerenboven vande somme van drye hondert ponden van xl grooten, daeromme hy ons oytmoedelyck heeft gebeden welcken aengemerckt soo ist dat wij genegen wesende ter bede van voorsz. Cornelis Eeuwoutsz Proot denselven hebben gegunt ende geoctroyeert, gunnen ende octroyeren hem mits desen dat hy gedurende den tydt van twintich jaeren naestcommende alleene binnen dese vereenigchde landen sal mogen maken, doen maken ende int werck stellen de voorsz. instrumenten by hem geinventeert om door deselve instrumenten oft een van dien alle clocken die tot noch toe met veel volcx naer vereysten vande grootte hebben moeten geluyt ende daer die onbeweeghlyck hangen niet hebben connen geluyt worden ende geclanck met behulp alleenelyck van twee mannen te doen geven oft die getrocken ende geluyt werden volgende de patronen die door desen zyn getranstxeert, werbedende alles ende eenyghlyck van wat conditie sy zy de voorsz. instrumenten int geheel ofte deel gedurende den voorsz. tydt van twintich jaeren binnen dese vereenichde landen nae te maken oft eldersnagemaect inde selve te brengen om vercoft ofte gebruyckt te worden in eenige manieren, sonder consent vanden suppliant. Opte verbeurte van alsulcke nagemaecte instrumenten ende daerenboven vande somme van drye hondert ponden van xl grooten tstück, t'appliceren een derdendeel voor den schout een derden deel voor den armen, ende

tresthrende derdendeel voor den suppliant, mits dattet zy een nieuw inventie te voeren binnen dese vereenichde landen niet gepractiseert ende soude prejudictie van voorgaende consessien, ontbude daerommem ende bevelen wel expresselyck allen officieren, justirien, magistraeten ende inwoonders vande voorsz vereenichde landen doen dit eenihcjysins aengaen sal dat zy den voorsz. Corenlis Eeuwoutssz. Proot vastelyck ende vreedelyck laten genieten ende gebruycken tvolcomen effect van dese onsen octroye consent ende verwiiligen gesebnde alle contradictien ende empeschemuteb ter contrarien want w tselve ten dienste van land bevonden hebben alsoo te behooren. Gegeven e den xxij en february 1602.